Săgetătorul

Nr. 1029 ■ 1-7 august 2017 ■ Pagini culturale ale cotidianului „Argeşul"

Morala, alcoolul şi drogurile

„La baza moralităţii stă iubirea. Numai iubindu-te pe tine şi pe cei din jurul tău, poţi acţiona corect, nestânjenindu-i pe ceilalţi. Numai atunci vei face ce-ţi place şi ceea ce va plăcea şi celorlalţi, fiindcă totul va fi trecut prin filtrul iubirii."

(Din volumul „Fulguraţii")

Conform DEX, *morala* (din latină, moralitas „maniere, caracter, comportament adecvat") este o percepţie a comportamentului care diferenţiază intenţiile, deciziile şi acţiunile între cele bune (sau corecte) şi cele rele (sau greşite), iar *moralitatea* este însuşirea a ceea ce este moral; cinste, bună purtare. Necesar este a se face deosebirea dintre termenii *morală* şi *etică.* Proveniţi din două culturi diferite - greacă şi latină - la început aveau relativ acelaşi înţeles. Filozofia modernă şi contemporană a separat semnificaţiile, considerând etica drept disciplină filozofică ce studiază morala, morala având semnificaţia de ramură a eticii, fenomen real, colectiv şi individual, cuprinzând valori, principii şi norme, aprecieri şi manifestări specifice relaţiilor interumane şi supuse exigenţei opiniei publice şi conştiinţei individuale.

Este adevărat, uneori, *etica* şi *morala* îşi împrumută calităţile în scop util. Alteori se creează confuzii şi aceasta deoarece normele/legile deşi sunt făcute de către conducători pentru popor, ele, de cele mai multe ori, nu sunt respectate tocmai de cei care le emit. În opinia unora, corectitudinea prin respectarea normelor a devenit un lucru perimat, întrucât „aerul" care bântuie este cel al interesului propriu, minciunii, păcălelii, furtului, egoismului (numai mie să-mi fie bine!). Am devenit ipocriţi, la un pas de a ne identifica cu omul complet imoral care nu ţine seamă de principiile morale, încălcându-le fără niciun regret.

Etica – procedeu sistematic de gândire – nu învaţă ce să gândeşti, ci învaţă cum să gândeşti corespunzător fluxului etic, neavând, în general, legi categorice şi ordine bine definită. *Moralitatea*, spre deosebire de etică, are conotaţii religioase, face apel la *credinţă,* aminteşte de cerinţele morale exprimate în *Decalog*, de *Fericirile* – îndemnuri pentru câştigarea celor mai alese virtuţi şi aceasta deoarece din cele mai vechi timpuri au apărut norme de reglementare a relaţiilor sociale, cuvântul moralitate căpătând contur, forţă, corelat fiind cu noţiunea de bine şi cu cea de normalitate. Spre deosebire de cele zece Porunci, cele nouă Fericiri nu obligă pe nimeni să asculte de Dumnezeu, omul fiind liber să împlinească, sau nu, cuvântul Său. Prin rostirea Fericirilor, Mântuitorul a vrut să aşeze în sufletele oamenilor, în loc de mândrie, duritate, insensibilitate, ură şi război – smerenia, blândeţea, omenia, setea de dreptate, milostenia, pacea.

Cod moral fiind, *moralitatea* are la bază o anumită filozofie, religie, educaţie, cultură. De *moralitate* ţine modul în care simţim, acţionăm şi gândim despre „bine" şi „rău". Unii dintre noi trecând prin rău ajung, în final, la alegerea binelui. Comitem greşeli în viaţă – unii mai mult, alţii mai puţin – şi îmi vin în minte întrebările dintr-un poem al meu: *„Greşim, Doamne, greşim! Greşim pentru că suntem, sau suntem pentru a greşi?"* Greşeala este cauza răului produs în lume, Biblia numindu-l drept Păcat – *„călcarea cu deplină ştiinţă şi cu voie liberă, prin gând, cuvânt sau faptă, a voii lui Dumnezeu".*

Conform credinţei creştine, legea morală este firească, adică întipărită de Dumnezeu în inima omului, şi care poate fi descoperită prin lumina – tot firească – a minţii omeneşti. Filozoful german Emmanuel Kant (1724-1804) spunea că două lucruri îi umplu mintea de o veşnică înnoită şi sporită admiraţie: *„Cerul înstelat deasupra mea şi legea morală în mine".* Exprima astfel cum întâia privelişte, aceea a unei mulţimi nenumărate de lumi, reduce/coboară importanţa sa ca o creatură animală care trebuie să redea materia din care a fost creată planetei, după ce o scurtă vreme

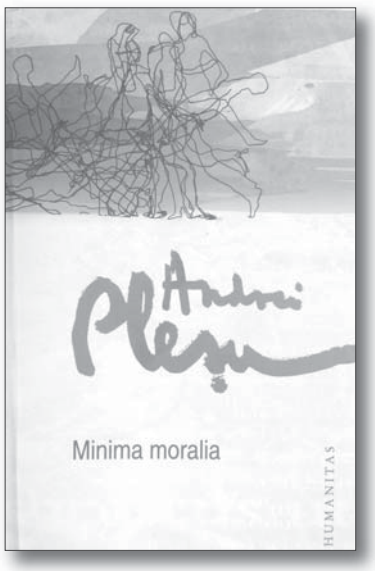

a fost înzestrată cu viaţă, şi a doua privelişte care înalţă deopotrivă valoarea sa ca inteligenţă, prin personalitatea sa, în care legea morală dezvăluie o viaţă independentă de animalitate, prin care poate cunoaşte scopul existenţei sale prin această lege, scop care nu se opreşte la condiţiile şi hotarele acestei vieţi, ci care tinde spre necunoscut, spre infinit. După Kant, omul devine o fiinţă morală numai dacă raţiunea sa se înalţă până la noţiunile datoriei şi legii. Suntem datori a săvârşi fapte în numele respectului pentru legea morală. *„A face binele sau a te purta aşa cum trebuie înseamnă a respecta necondiţionat natura raţională întrupată în fiecare dintre semenii noştri",* spunea Kant.

Mulţi oameni înţeleg că societatea în care trăim s-a depărtat mult de aşa numita şi preţuită *Moralitate* şi cred că ar fi necesar să-i dăm atenţie şi s-o răsădim. Inimile noastre o cer! Prea a luat-o lumea razna!, îmi spunea mai deunăzi cineva. În trecut, poate se mai exagera, dar exista bunul-simţ care ne amintea înaintea oricărei acţiuni mai îndrăzneţe, mai nelalocul ei: „dar ce va spune lumea?" Se vede că ne păsa şi de ceilalţi, nu numai de noi; realizam că trăiam într-o lume, pe care trebuia s-o menţinem în forma dăruită de Dumnezeu, că era necesar a păstra integritatea, armonia care existau totuşi şi de care oamenii au nevoie în orice vremi.

Deşi suntem diferiţi, nu putem trăi având principii şi valori complet diferite. Moralitatea nu poate fi o iluzie, ea este un adevăr şi trebuie definită în limitele unei logici. Moralitatea fiecăruia ar trebui să se bazeze pe principiul „cauzei şi a efectului" şi să se aibă în vedere că orice acţiune a unui individ se propagă în „aerul" societăţii în care trăieşte. Şi întrucât moralitatea unui popor izvorăşte din inimă, definindu-se apoi prin educaţie şi cultură, amintesc îndemnul primului preşedinte al Statelor Unite ale Americii, George Washington (1732-1799), rostit în discursul său de bun rămas: *„Moralitatea este un izvor necesar al guvernării populare".*

Pentru deciziile corecte din punct de vedere moral, avem nevoie nu numai de intuiţie, ci şi de voinţă şi curaj pentru a fi aplicate. Principiile şi pornirile greşite pot fi modelate, pentru a nu fi prea târziu şi a nu lăsa să se treacă în partea cealaltă – a imoralităţii – sau, tot atât de rău – în cea a amoralităţii, adică a indiferenţei faţă de morală. Moralitatea fiecărui individ se însumează moralităţii colective şi avem imaginea societăţii pe care am clădit-o şi în care vieţuim.

Moralitatea este o problemă pentru anumite situaţii în care viaţa oamenilor este pusă în pericol chiar de către oameni. De aceea, încrederea că se pot rezolva problemele vieţii trebuie redată de către politicieni, iar politica trebuie să uzeze de această încredere a oamenilor. Lupta pentru recâştigarea încrederii este foarte importantă, în momentele în care ea pare pierdută. Pentru a construi propriul destin al unei ţări, încrederea în prietenii adevăraţi - şi nu în cei falşi - trebuie restabilită/întărită, echilibrată; încrederea în noi - în primul rând, dar şi în ceilalţi apropiaţi ideilor şi sentimentelor noastre. Se pot găsi nişte reguli generale, principii care să fie respectate pentru (re)câştigarea încrederii, altfel încrederea riscă să fie pierdută. Şi ce s-a construit cândva se dărâmă. Aceste reguli trebuie urmărite matematic, raţional deci, dar fără să fie neglijat impactul sufletesc.

Oamenii de ştiinţă au descoperit în creierul uman „busola moralităţii", cea care controlează felul în care percepem comportamentul nostru şi al celorlalţi şi ne avertizează asupra „întunericului": *„Există un mecanism în creierul nostru*

Vavila POPOVICI

(continuare în pagina 8)

Plaiul spicului

Plaiul spicului de aur
E pământul ţării sfânt,
Al străbunilor tezaur,
În lumină de cuvânt.

Plaiul spicului de soare
Este murmur de izvor
Şi a inimii culoare,
Pe drapelul tricolor.

Constantin VĂRĂŞCANU

Remember

Ceva unic!

„Plimbarea" pe facebook, într-o duminică uzurpată de canicula agresivului Julie 2017, mi-a prilejuit lectura unui text pe care dl Jean Dumitraşcu, directorul Filarmonicii Piteşti, l-a adăugat filmuleţului cu spectaculosul „Dans Sincron", organizat, cum preciza în relatare, împreună cu dl Fredi Schieb, specialist în asemenea evenimente. Am salutat ideea, transpusă

Jean Dumitraşcu

în această revărsare de tinereţe şi contagioasă bucurie de viaţă, în centrul municipiului Pitesti, pentru eleganţa şi curajul de a dovedi o performanţă morală argeşeană, demnă de Guinness World Records – faimoasa Carte a Recordurilor lumii. Strădaniile celor doi protagonişti, coroborate cu ale echipei competente în astfel de proiecte, s-au evaporat într-un final dezonorant, urmare „carambolului" între părţile plecate iniţial pe calea validării colosalului „Dans". Consumat deja, „Dansul Sincron" rămâne un fapt de o demnitate elocventă!

Spicuiesc din textul cu pricina, adresând făptuitorilor grandiosului eveniment - să nu uit! - felicitările pline de respect!

„Într-o seară geroasă de februarie a anului 2008, prietenul Fredi Schieb, campion naţional, instructor şi arbitru internaţional de dans sportiv mi-a propus să organizăm împreună o tentativă de intrare în Cartea Recordurilor printr-un dans sincron cu mii de elevi participanţi", începe postarea dl Jean Dumitraşcu. Peste câteva rânduri: „Mai întâi am obţinut acordul Inspectoratului Şcolar Argeş, ca să putem intra în şcoli. Fredi şi echipa sa de 5-6 instructori au mers din şcoală în şcoală, au capacitat profesorii de sport, au ţinut primele cursuri cu voluntarii. Tot el a obţinut de la Smiley dreptul de a folosi melodia şi coregrafia de la «Mister Originality». Target-ul era de 1500 de elevi, dar până la sfârşitul lunii martie s-au făcut 5400 de la toate cele 20 de şcoli din Piteşti, câteva licee (Liceul «Dinu Lipatti», Colegiul Naţional «Zinca Golescu»), dar şi şcoli din Bascov, Moşoaia şi Budeasa".

Seriozitatea şi răspunderea percutaseră: „Am ales traseul Teatrul «Al Davila» – Magazinul Zara (...) Între timp am corespondat cu cei de la Guinness World Records, am semnat Contractul de agreement (Acordul privind încercarea de Record) şi am desemnat un juriu (martori) format din judecători, poliţişti, primari sau consilieri locali, editori de ziare (şi) i-am invitat la eveniment, 18 aprilie 2008". Ghinionul intrase şi el în joc: „Pentru deplasarea în Centru a celor 5420 de elevi mizasem pe sprijinul Publitrans, dar tocmai se privatizase, nu mai depindea de Primărie decât cu... banii". Urma altul: „Abia cu o zi înainte aflu că dl Gigi Văsâi nu e de acord ca elevii să circule gratis de la şcoli la centru (...)". Ambiţiei i se alătură neprevăzutul: „Dl primar a mobilizat poliţia locală (şi) s-au format noi trasee". Inevitabil, „Complicat, greu, cu riscuri..." Fredi şi Jean nu se lasă: „Repetiţia generală s-a făcut la faţa locului, nu cu mult înainte de ora fixată. Am filmat cu şase camere din diverse poziţii, am avut şase fotografi colaboratori".

Ghinionul-cheie se suceşte în broasca hazardului: „Prinşi cu pregătirile şi organizarea altor evenimente, am sesizat că cei de la Guinness World Records nu îmi spun când ajung la Bucureşti, la Piteşti. Au zis că nu e obligatoriu să vină, dar – şi aici «e aici» (!) – să plătim o taxă de 540 de lire sterline". Şoc!!! „Nu aveam cont în lire sterline, dura" (virarea sumei impuse, iar spectrul eşecului se-ngroşase, fiindcă) „trebuia o

Alfred Schieb

rectificare bugetară prin Consiliul Local" (care) „dura două luni"!

Lovitura celor de la GWR risca să paralizeze grandoarea proiectului, însă „acţiunea a fost atât de frumoasă, cu mii de copii fericiţi, încât nici nu a mai contat dacă recordul nostru a fost validat sau nu, oficial. Sponsorii noştri şi-au luat vorba înapoi, iar pentru cei de la Guinness World Records nu au contat decât banii!" Autorul acestei poveşti cu happy-end trist a încheiat cu fruntea sus: „Noi ne atinsesem scopul! Reuşisem chiar ceva unic!"

Serghie BUCUR

Tipografia ARGEŞUL imprimă în policromie ■ ziare ■ reviste ■ cărţi ■ cataloage ■ calendare ■ afişe ■ pliante ■ postere ■

D-ale lui Mitică

Flatulația

Uite, mie nu-mi plac partidele pescărești. Stai pe mal, cu undița înarmată cu momeală și pândești. Pândești prostul care ia momeala! Apoi, hat! Tragi de undiță în sus și vezi viața zbătându-se în cârlig. Și te gândești la saramură, mămăligă și ardei iute.

Nu mă dau în vânt nici după partidele vânătorești. Mergi în gașcă, purtând pușca pe umăr. Să le vii de hac porcilor. Și te întorci cu un iepuraș în mână.

Partidele de fotbal înnebunesc lumea. Dai cu piciorul în minge. Dar și cu capul. N-ai voie să pui mâna, că asta înseamnă hoție.

În schimb, în partidele de volei și handabl se folosește doar mâna. La tras. Și cine trage mai des și mai tare câștigă. Câștigă de le rămâne și urmașilor. Goluri.

Cele mai bizare mi se par partidele de rugby. E un joc total. La grămadă nu importă unde îți bagi nasul. Principalu-i împinsul. Și se folosesc membrele superioare și cele inferioare. Că dacă nu-ți ajunge mâna, îți bagi piciorul. Și tot așa, până termini fuga după mingea aia zăludă ce o ia la dreapta când tu ești pe stânga și invers.

Dar cel mai dizgrațios este când asiști la partide politice. În partidele politice toți sunt mari și tari și se invită unii pe alții să tragă cizmele! Jucătorii din partidele politice pândesc, merg în gașcă, pun mâna, își dau șuturi, aleargă unii la stânga, alții la dreapta și puțini rămân la centru. Centru stânga sau centru dreapta, după cum bate vântul. Vântul de fasole sau de varză acră sau mazăre. Unele partide politice nu sunt doar istorice, dar mai adie și un vânt covăsit ca o flatulație. Că flatulația este strigătul victorios al fecalelor în drumul lor spre libertate.

Ion ADAM-DELAPLOPU

Eleganța pierdută a unei statui!

Cunoscută de către piteșteni ca unul din simbolurile parcului Trivale, discreta statuie feminină așezată în mijlocul spațiului verde de lângă fosta grotă se află de mai mult timp într-o deplorabilă neîngrijire. Zăcând de ani de zile necurățat, bustul de femeie, sculptat în poziție întinsă și gânditoare, stă expus plin de licheni, de mușchi și de praf, trădând un aspect tern și închis, dezagreabil și respingător ochiului. În plus, împrejmuirea sa verde a fost lăsată să crească și a fost tunsă la o înălțime considerabilă, care acoperă o mare parte a edificiului în piatră, acesta nemaiputând fi contemplat în deplinătatea sa. Din cauza sa, nu s-ar zări bine nicio plachetă pe care să citim ceva despre titlul, semnificația lucrării sau despre autor. Senzația de nou și de proaspăt, pe care o dau gardul viu prea înalt și îngrăditura metalică din lateral nu fac decât să contrasteze și mai mult cu aspectul murdar al statuii. E drept, lucrarea din Trivale nu este una de mare notorietate, însă e un monument familiar pentru piteșteanul de rând, dornic să mai admire în plimbare și alte lucruri în afară de măreția pădurii. Dacă cineva va lua până la urmă inițiativa să o curețe, această sculptură va contribui și mai mult la strălucirea locului, prin armonie și frumusețe. Se vor găsi oare restauratorii potriviți, prin a căror măiestrie bustul feminin în piatră să capete din nou splendoarea pe care a avut-o după ce a fost instalat în inima parcului?...

Florin CHIVOCI

Un florilegiu

George Baciu

Vara se plimbă

Vara se plimbă agale
prin nervii plictiselii, bolnavă de insolație.

Să mergem, iubito, la Vama Veche,
pe digul cu săruturi la liber,
și să petrecem majoratul sânilor tăi,
încă necurtați de iubire.

Să ni se umple trupul de mirosul algelor
plecate-n derivă,
tu să plângi pe umărul unei scoici
povestea primei înserări de femeie.

Și, când ochii albaștri ai mării
se vor ascunde după geamandura
cu tricoul portocaliu,
să adormim pe plajă
mahmuri de dragoste.

Te-am văzut

Te-am văzut ieri înserată.
Aveai orgoliul fraged
și noaptea din ochi senină.
Părul îți era despicat în pârtii albe,
ca norii abia ieșiți de la dușul de după potop,
pasul îngâna un cântec pe strunele ierbii,
trupul dansa în ecoul vântului,
iar buzele își dojeneau îmbrățișările
sub umbra cerului pitit în chilia apusului.

Doar sânii, ca două fructe impudice,
se fugăreau rușinoși prin mirarea privirii mele.

Venise la mine

Venise la mine toată.
Avea frumosul pe buze,
liniștea ierbii îi atârna pe talpă,
fiorul lunii îi trecea prin păr.

Venise la mine toată.
În spate îi rămăsese o frântură
din urâtul dulce al gândului
cu care-mi mângâi, seara,
singurătatea.

Iubito, vine vara...

Iubito, vine vara cu nopți caniculare,
Prin parc îndrăgostiții se pierd în sărutări,
Suspinul oboselii, complot cu orișicare,
Pe străzile din coapse ți-atârnă înserări.

Mi te-aș iubi pe-o frunză plecată în haihui,
Sub ploaia care pică prăpăduri peste crâng,
Cu tinele din mine suspinul să-mi descui,
Cu minele din tine în denii să mă curg.

Și-o dimineață șuie, cu răsăriri sublime,
Să-ți picure în pleoape un zaț de insomnii,
Și să te simți regina îmbolnăvitei rime
Pe care-o scriu poeții când nu mai au a scri.

Ceartă-mă

Ceartă-mă mai pe furiș de tine,
Ceartă-mă cu milă și mirare,
Ceartă-mă cu rosturi și cu vine
Ceartă-mă, tăcut, a împăcare.

Ceartă-mă când luna cade-n somn
și zarea își îmbracă-n rouă trupul,
ceartă-mă în vise când te-adorm
și nu mai pot să-ți simt pe ochi sărutul.

Ceartă-mă cu sânul dimineața
când zorii-n palmă umbra îți alintă,
ceartă-mă cu moartea și cu viața
cât dragostea pe buze ne mai cântă.

Ceartă-mă cu despărțiri de-o vară,
amanții să se bucure păgân,
ceartă-mă cu trenul dintr-o gară
deraiat de un acar bătrân.

Ceartă-mă c-o lacrimă târzie,
în sala de-așteptare-a unui gând,
iubirea noastră-a fost o insomnie
pe care alții-o cumpără și-o vând.

Să ne iubim la Marea Neagră

Să ne iubim la Marea Neagră
Pe o epavă rătăcită-n larg
Când luna îmbrăcată-n alge
Atârnă în derivă pe-un catarg.

Să cadă noaptea pe o plajă,
Cerul să aibă pescăruși în gură,
Să ne iubim ca-ntr-o poveste,
Pe-un val legat de geamandură.

Pe trupuri sarea să ne ningă,
În scoici să-nchidem vraja mării
Să ne iubim fără retușuri,
Să ne iubim la voia-ntâmplării.

Să ne iubim la Marea Neagră
Când moartea face un popas,
Să ne iubim în naufragiu
Ca două ancore pe-un vas.

Iartă-mă

Mai iartă-mă, iubito, înc-o dată,
Știu că te mint, dar asta-i firea mea,
Hai să trăim destinul laolaltă,
Că lumea-i o crâșmă de mahala.

Nu mă-ntreba nimica despre mine
C-am să te mint un pic ca să mă crezi,
Mai bine lasă toamna să suspine
În ochii tăi și castanii, și verzi.

Am să te mint cu rele și cu bine,
Că fără tine nu-mi găsesc un rost,
Am să te mint, o să mă ierți, știi bine,
Dar te iubesc tăcut și pe de rost.

Mai iartă-mă, iubito, înc-o dată
Cu sânul tău obraznic și gelos,
Mai iartă-mă de toate câteodată,
Că dacă mint o să te mint frumos.

George BACIU

Scriitori, publiciști și folcloriști ai Argeșului

Pro memoria

Nicolae EREMIA

(n. 3 august 1948, comuna Teiu, județul Argeș)

Poet, prozator, publicist, redactor, fondator de cercuri literare. Membru, Liga Scriitorilor din Romania.

Membru, Cenaclul literar *Liviu Rebreanu*, Pitești (din 1968); membru, fondator, cercurile literare *Ion Pillat* (Ștefănești, 1967), Erou *Ion Ștefănoiu* (1980, în timpul stagiului militar), *Metamorfoze* (1976, *Arpechim*, Pitești); redactor (din 2009), revista *Cafeneaua literară*.

Debut: revista *Argeș* (1980). Colaborări: *Argeș, Cafeneaua literară, Societatea literară, Argeșul* (suplimentul *Săgetătorul*).

Volume colective: *Atelier de creație literară-pseudoantologie*, versuri, Pitești, 1980; *Anii devenirii noastre*, Pitești, 1983; *Arc peste timp*, versuri, București, 1977.

Volum de debut, versuri: *Roțile de osândă*, Editura Tiparg, Pitești, 2007. Alte volume reprezentative: *TEIU din Valea Mozacului*, monografia comunei Teiu, Editura Alean, Pitesti, 2015; *Trompetist la curtea scriitorilor*, eseuri, Editura Tiparg, Pitești, 2016.

Premii, distincții: Premiul revistei *Argeș*, Festivalul de Poezie *Traian Demetrescu*, Craiova (1980); Premiul I pentru poezie, Festivalul Interjudețean *Argeșule, plai de dor* (1983); *Fiu al Argeșului și Muscelului*, în domeniul *Cultură* (2013); Premiul pentru cel mai reprezentativ cercetător, culegător sau valorificator al folclorului argeșean, acordat de Centrul Județean pentru *Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Argeș* (2015).

Inclus în: *Enciclopedia valorilor argeșene - Cine e cineva în Argeș*, 2004; *Antologia scriitorilor piteșteni*, Pitești, 2013; *Antologie literar-artistică*, Cluj Napoca, 2014; *Anthologie de poésie roumaine Poètes, vos papiers!* (2014) ; *Un dicționar al scriitorilor români contemporani*, Iași, 2017.

Grigore CONSTANTINESCU

(n. 5 august 1933, Poenărei-Corbi, județul Argeș)

Om de cultură, publicist, editor, etnograf. Muzeograf, Complexul Muzeal Golești. Coordonator, Oficiul Județean Argeș pentru Patrimoniul Cultural Național. Redactor, *Cartea Eroilor Argeș* (1984).

Organizator expoziții dedicate caselor memoriale: *Vladimir Streinu* (Teiu), *Ion Pillat* (Izvorani), *George Topârceanu* (Nămăiești), *Liviu Rebreanu* (Valea Mare - Podgoria) etc.

Studii: *Argeș. Ghid turistic al județului* (1979, în colaborare); *Destine literare* (1999); *Confesiuni literare* (2003); *Solilocvii* (2004); *Stanțe din circumstanțe* (2005) etc.

Alte lucrări reprezentative: *Monumente memoriale din Argeș. Cruci de piatră* (1999); *Ceramica din Argeș și Muscel* (2001); *Corbi–Muscel. Monografie etnoculturală* (2006); *Rezistența armată anticomunistă de pe versanții sudici ai Munților Făgăraș* (2006); *Argeș – Dicționar etnocultural* (2008); *Poenărei–Muscel. Monografie etnoculturală* (2008); *Epopeea Rezistenței anticomuniste din Poenărei – Muscel* (2009); *Stâlpeni – Argeș – România. Carte de identitate europeană* (2009, în colaborare); *Argeșul monumental. Enciclopedie patrimonială*, Editura Alean, Pitești, 2011; *Argeșul artistic. Evocări biografice*, Editura Alean, Pitești, 2016.

Dorina MIHAI

(n. 6 august 1975, Pitești, județul Argeș)

Profesor de limba franceză, traducător, publicistă, poetă. Cronicar literar, Cenaclul *Liviu Rebreanu*, Pitești; colaborator, *Săgetătorul* (supliment cultural al ziarului *Argeșul*).

Volum reprezentativ: *Jean Nicolas Arthur Rimbaud și traducerile poetice în limba română* (2002).

Traduceri: Andrei Chouraqui, *Iubirea puternică precum moartea* (1994); Patrice Van Eersel, Catherine Maillard, *Mă dor strămoșii*, în colaborare, Editura Philobia, București, 2011.

Distincții: laureată, Concursul Județean *Pe aripile poeziei* (2005).

Marin Z. MOCANU

(n. 6 august 1926, Mozăceni-Deal, județul Argeș)

Profesor universitar doctor, lingvist; rector, fondator al învățământului superior argeșean; redactor, publicist; lector, Universitățile din Torino și Milano. Redactor responsabil, revista *Cum vorbim*; participant, anchete dialectale în Țara Hațegului, Bucovina și Maramureș, colective de elaborare a lucrărilor academice: *Gramatica limbii române*, 1954; *Dicționarul limbii române contemporane*, 1956-1957.

Colaborări: *Studii și cercetări lingvistice*, revistă a Academiei Române, lucrări consemnate și în revista americană *Language and Languange Behavoir Abstracts*, San Diego (S.U.A.); membru, colectivul de redactare a *Tratatului de istorie a limbii române*, volumul IV, *Limba română între anii 1640 și 1780*, *Limba română între 1780 și 1880*, *Limba română după 1880 până astăzi*.

Alte lucrări reprezentative: *Fonetica limbii române* (1969); *Lexicologie. Vocabularul limbii române contemporane* (1970); *Exerciții pentru învățarea limbii italiene* (1978); *Probleme de morfologie a limbii române* (1993); *Probleme de fonetică, lexicologie și formarea cuvintelor* (1994); *Formarea cuvintelor în limba română*, în colaborare (1999); *Introducere în studiul limbii române, note de curs și materiale auxiliare* (2000); *Cursuri de fonetică, lexicologie*, *Istoria limbii române*, *Gramatica comparată a limbilor romanice*, 2000-2002 (în colaborare), *Limba română contemporană. Vocabularul* (în colaborare), Editura Paradigme, 2005; *Influența italiană asupra limbii române*, Editura Paralela 45, Pitești, 2006; *Limba română contemporană. Formarea cuvintelor* (în colaborare), Editura Tiparg, Pitești, 2010 etc.

Ileana Silvia CIORNEI

(n. 8 august 1957, comuna Dârmănești, județul Argeș)

Director, FSEd; lector universitar doctor, Universitatea din Pitești, Facultatea de Științe ale Educației; publicistă. Membră, *The Dickens Fellowship*. Referent științific, lucrări de specialitate.

Participare, Cambridge Certificate, Londra (1994).

Volum reprezentativ: *English and Romanian Idioms*, în colaborare, Editura Sitech, Craiova, 2010; *Dinamica și expresivitatea argoului în limba română*, Editura Tiparg, Pitesti, 2012.

Preocupări literare: traduceri, poezia americană.

Tipografia ARGEŞUL imprimă în policromie ■ ziare ■ reviste ■ cărţi ■ cataloage ■ calendare ■ afişe ■ pliante ■ postere ■

Cronică literară

Imposibila reîntoarcere

Minte luminată, Conştiinţă lucidă, Existenţă responsabilă – scriu, imaginând un triunghi al ideii de umanitate, după ce am închis cartea IMPOSIBILA REÎNTORCERE, a domnului Octavian Mihail Sachelarie, directorul Bibliotecii „Dinicu Golescu” a judeţului Argeş, subintitulată CONFESIUNI AFECTIVE, pe care „Scrisul Românesc”, Fundaţia-Editură de la Craiova i-a tipărit-o în 2016.

Nimic nou în acest enunţ, presupun, pentru cititorii acestei emblematice lucrări cu veritabile ascunzişuri etice şi stilizate frazări, de unde şi certitudinea valorii intelectuale, care determină spiritul cititorului ajuns la finalul lecturii – o savantă călătorie pe cărările gândirii active omeneşti – să rămână un foarte propice conducător de entelehie – de „perfecţiune = desăvârşire ca scop lăuntric al dezvoltării”.

Situându-se în cvasi-imposibila revenire la oricare din punctele traiectoriei parcurse între naştere şi moarte, distinsul autor – doctor în Sociologie – construieşte cu elocinţă gravă sensul esenţial al unicei noastre treceri prin lumea umbrită de întunecimile aducătoare de neant! Ucenic la Aristotel şi la Hamlet, de pe linia-hotar a cercului în care şi-a structurat Imposibilitatea Reîntoarcerii în cutare sau cutare moment al Vieţii (cum ni se-ntâmplă, conştientă, adesea, pe ultimele sute de paşi / clipe), scriitorul cărţii de faţă aduce la rampă o voce multiplă care declamă din pagina ultimă a op-ului Domniei Sale:

„Hei tu! De dincolo de frig,/ Însingurat, îmbătrânind. Poţi să mă simţi?// Hei tu! Care bântui pe coridoare/ Cu picioarele roase de mâncărimi şi cu zâmbetul ofilit. Poţi/ să mă simţi?” Strigătul cere luptă: „Hei tu, nu-i ajuta să îngroape lumina!/ Nu renunţa fără luptă!// Hei tu, însinguratule,/ Care stai dezbrăcat lângă telefon. M-ai atinge?// Hei tu, care ţi-ai lipit

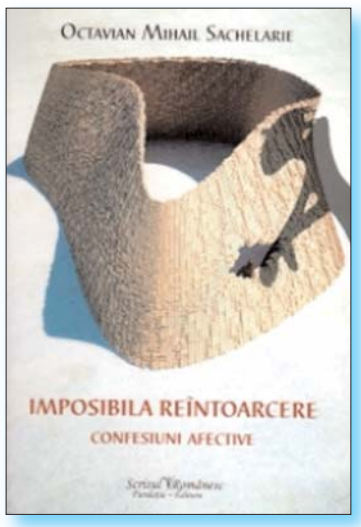

urechea de Zid/ Aşteptând o chemare,/ M-ai atinge?” Reîntoarcerea pare posibilă o fracţiune de cosmos, fiindcă voinţa e virtute: „Hei tu, vrei să mă ajuţi să car piatra?/ Deschide-ţi inima: Mă întorc acasă...” Dezolarea – condiţie sortită muritorilor – e ineluctabilă: „Dar nu... n-a fost decât o iluzie/ Zidul era prea înalt. După cum vezi.../ Oricât s-a zbătut. Nu s-a putut elibera/ Şi viermii i-au ronţăit creierii”.

Dorinţa de „Reîntoarcere” pare un apanaj, al acelora născuţi să învingă, precum dincolo de ultimul vers al acestui de fapt un celebru hit – „istorie a legendarei trupe Pink Floyd” menit să continue... Pentru că („Speranţa piere ultima”, se spune, dar nu este aşa?) „Pentru că – încheie aserţiunea dl Sachelarie – ea înseamnă istoria noastră, frământările noastre, iubire, moarte, solidaritate... Viaţa însăşi!”

Argument irefutabil: „Hei tu,/ Nu-mi spune că nu mai e nicio speranţă/ Împreună vom răzbate,/ Înstrăinaţi ne prăbuşim”.

O sută treizeci de pagini de cutremurător potenţială „Imposibilă reîntoarcere” ne-a dăruit dl Octavian Mihail Sachelarie, prin cartea cu evident titlu sarcastic-elegiac, pe care le-am parcurs într-o noapte, apoi într-o altă noapte – albă, înfiorătoare, cu rânduri cu atât mai sinistre cu cât vedeam cum descriu inexorabilul în care suntem împinşi, neputincioşi, fundamental nepăsători faţă de nefastul „Înstrăinaţi ne prăbuşim”!

Cuprinderea eminentei lucrări sachelariene într-o cronică n-o îngăduie, din păcate, spaţiul tipografic al generosului „Săgetătorul”, prin urmare mă duce gândul la o amplă dezbatere a cărţii, cu specialişti în domeniile abordate de autorul ei. Excelenţa „Imposibilei Reîntoarceri” ne-o oferă, sintetic, structura şi tehnica elaborării, pe care o putem intui din „Tabla de materii” finală, iată cum: „DOAMNELOR ŞI DOMNILOR/ M-am gândit foarte mult dacă trebuie să scriu aceste rânduri la începutul unui asemenea volum. Dar trebuia să vă mărturisesc că am o viaţă dublă...”; „CONFESIUNI AFECTIVE / Ziua de vineri. Cu miros de libertate, cu dorinţa mea de a ieşi din rutină şi din agitaţie. Şi dintr-o «agresiune comunicaţională» perpetuă...”; OMUL CU NUME DE... (trebuie amintite: Omul cu Nume de Carte, Omul-Basm, Omul cu Nume de Galaxie (Gutennberg), „I, Robot”, Omul Spiritual, Omul cu Nume de Milostivire, Omul Cărţilor Fundamentale, Omul Poeticii Matematice..., Omul cu Nume de Trandafir, Omul-Manifest, Pink Floyd-„Dărâmaţi Zidurile dintre noi”).

Reiau „Omul cu Nume de Carte” / Ray Bradbury, „ultimul marţian”, autorul celebrului roman „Fahrenheit 451”, inspirat de autodafeurile naziste prin care erau arse cărţile scrise de evrei, aduce un elogiu superb bibliotecilor, cărţii şi culturii în general... A citit mult, a scris pe măsură, iar bibliotecile i-au fost „adăpost” sigur şi permanent. El mărturisea că bibliotecile l-au crescut (...) şi „descrie cu patos întâlnirea cu biblioteca Universităţii din Los Angeles, acolo unde, la o maşină de scris, a scris povestirea clasică «The Fireman» («Pompierul»)”, care, dezvoltată la 50.000 de cuvinte, avea să fie publicată în 1953, sub titlul „Fahrenheit 451”. Romanul redă o lume a viitorului, în care - consemnează dl Sachelarie - cărţile sunt interzise pentru că „...o carte e o puşcă încărcată, ascunsă în casa vecină; pune-o pe foc, smulge-i armei focosul, zdrobeşte-i cugetul omului! Cine ştie ce poate să pună la cale un om cult???”

Erudită analiză şi interpretare, în cuantele viziunii luminate, responsabile şi lucide a autorului ei, IMPOSIBILA REÎNTOARCERE la normalitate se resemnează, văzându-ne cum ne învăluie „Fahrenheit-ul 451” prezent.

Serghie BUCUR

Tudor DIACONU

(n. 8 august 1930, Bărăştii de Vede, judeţul Olt)

Stabilit în Piteşti (1953).

Profesor doctor, istorie, publicist. Poet, dramaturg, prozator. Secretar, Cenaclul literar *Liviu Rebreanu*; membru şi secretar ştiinţific al Filialei Argeş a Academiei Oamenilor de Ştiinţă. Fondator (1990), revista de cultură şi artă *Omu*.

Colaborări: *Flacăra, România liberă, Argeş, Secera şi ciocanul* etc.

Lucrări reprezentative: *Marea dragoste* (1976), *Ţeava* (1981); *Limba vorbită de Adam şi Eva - acte de identitate ale neamului românesc*, I şi II, 1996; *Marile serbări* (1999); *Scrierea secretă*, vol. I, Editura Obiectiv, Craiova, 2003, reeditată, Editura Miracol, Bucureşti, 2007, vol. II, Editura Miracol, Bucureşti, 2004; *Medicina sacră. Miracolul medicinei geto-dace*, idem, 2005; *Dacia - Ţara Zeilor* (în colaborare), idem, 2005, reeditată, 2012.

Nicolae PRELIPCEANU

(n. 10 august 1942, Suceava, judeţul Suceava)

Stabilit în Curtea de Argeş (1955).

Poet, publicist, prozator. Editorialist, *România liberă* şi redactor-şef, *Viaţa românească*. Redactor, *Tribuna*, redactor-şef adjunct, *Luceafărul*; membru, secretar, vicepreşedinte, U.S.R.; consilier-şef, Inspectoratul pentru Cultură Bucureşti şi SAI; director, TV SOTI; vicepreşedinte, Alianţa Civică.

Activitate literară: debutează cu versuri în *Contemporanul* (1962), publică un ciclu de poezii în *Tribuna*.

Lucrări reprezentative: *Turnul înclinat*, Bucureşti, 1966; *Antù*, Bucureşti, 1968; *131 iluzii*, Cluj, 1971; *Vine istoria*, Cluj, 1972; *Arheopterix*, Bucureşti, 1973; *Vara unui fost campion de pian*, proză scurtă, Cluj, 1973; *Întrebaţi fumul*, interviuri literare, Cluj, 1975; *Dialoguri fără Platon*, Bucureşti, 1976; *De neatins, de neatins*, versuri, Iaşi, 1978; *Tunelul norvegian*, roman, Cluj, 1980; *Fericit prin corespondenţă*, Iaşi, 1982; Zece *minute de nemurire*, Cluj, 1983; *Degetul de gheaţă*, Bucureşti, 1984; *Arma anatomică*, Bucureşti, 1985; *Scara interioară*, Cluj, 1988; *Maşina de uitat*, Bucureşti, 1990; *Binemuritorul*, Bucureşti, 1996; *Ce-ai făcut în noaptea Sfântului Bartolomeu*, antologie, Editura Eminescu, Bucureşti, 1999; *Un teatru de altă natură*, versuri, Bucureşti, 2006; *Odioseea. Un jurnal pe sărite*, publicistică, Iaşi, 2011; *Portret sumar al unui necunoscut de altădată*, versuri, Editura Tipo Moldova, 2011; *La pierderea speranţei*, Editura Casa De Pariuri Literare, 2012.

Premii: Premiul Uniunii Scriitorilor pentru publicistică (1976), pentru poezie (1978, 1982, 1996); Premiul Naţional de Poezie *Mihai Eminescu* pentru *Opera Omnia* pe anul 2012, Botoşani, 2013; Premiul Asociaţiei Scriitorilor din Cluj; Premiul *Opera Omnia*, decernat de revista *Argeş* (2014) ş.a.

In memoriam

Paul DICU

(n. 1 august 1926, Topana, judeţul Olt – d. 19 aprilie 2008, Piteşti, judeţul Argeş)

Inspector şcolar, Secţia de Învăţământ a Regiunii Argeş; secretar, Societatea de Ştiinţe Istorice din România, Filiala Piteşti, cercetător în domeniul arheologiei, istoric, profesor, publicist.

Lucrări reprezentative: *Paleoliticul inferior în Piemontul Cotmeana şi Despresiunea Sibiu*, Bucureşti, 1974; *Vechimea Piteştilor*, Piteşti, 1979; *Istoria municipiului Piteşti*, în colaborare, Editura Academiei Române, Bucureşti, 1988; *Piteşti. Tradiţie şi contemporaneitate. Eseuri istorice*, în colaborare, Piteşti, 2008. Alte volume, în colaborare: *Piteşti. Ghid de oraş*, Editura Sport Turism, Bucureşti, 1985; *Piteşti 600. Pagini de istorie*, Piteşti, 1986.

Distincţii: Diploma de Onoare a Municipiului Piteşti, 1998.

Ion Marin IOVESCU

(n. 6 august 1912, Spineni, judeţul Olt – d. 9 august 1977, Bughea de Jos, judeţul Argeş)

Prozator, publicist, profesor.

Debut: 1934, *România literară*, revistă condusă de Liviu Rebreanu.

Colaborări: *Sburătorul, Vremea, Revista Fundaţiilor Regale, Argeş etc.*

Volume reprezentative: *Nuntă cu bucluc*, debut editorial, cu o prefaţă de Eugen Lovinescu, Bucureşti, 1936; *O daravelă de proces*, Bucureşti, 1941; *Oameni degeaba*, Bucureşti, 1943; *Lacrimi pe pâine*, Bucureşti, 1967; *Nuntă cu bucluc. Oameni degeaba. O daravelă de proces*, cu o postfaţă de E. Lovinescu, Bucureşti, 1969; *Soare cu dinţi*, Bucureşti, 1974; *Marea vâlvătaie*, Bucureşti, 1977.

Ion M. DINU

(n. 8 august 1920, satul Saru, comuna Valea Mare, judeţul Dâmboviţa – d. 19 ianuarie 2009, Piteşti, judeţul Argeş),

Istoric literar, memorialist, publicist, editor. Doctor, Filologie. Inspector şcolar al regiunii Argeş; profesor de limba română, Liceul *I.C. Brătianu*; director, Liceul *Al. Odobescu*, Piteşti; inspector general, Inspectoratul Şcolar Judeţean Argeş; colaborator, *Enciclopedia Argeşului şi Muscelului.*

Lucrări reprezentative: *Monografia Şcolii Normale şi a Liceului Alexandru Odobescu Piteşti*, Tipografia Argeş, Piteşti, 1969; *Studiu monografic despre N.I. Apostolescu*, Editura Scrisul Românesc, Bucureşti, 1983; *Figuri de dascăli argeşeni*, volumul I, Editura Complexului Muzeal Goleşti, Piteşti, 1991, şi volumul II, Editura Paralela 45, Piteşti, 2001; *Oameni de seamă ai Argeşului de ieri şi de astăzi*, volumele I-II, Editura Tiparg, Piteşti, 2005-2006.

Editor: N.I. Apostolescu, *Studii şi portrete literare*, Editura Dacia, Bucureşti, 1983.

Distincţii: *Profesor fruntaş* (1965); *Ordinul muncii* (1968).

Dan Emilian GIUREA

(n. 10 august 1948, Focşani, judeţul Vrancea – d. 16 ianuarie 1999, Piteşti, judeţul Argeş)

Jurnalist, membru fondator, ziarul *Argeşul liber*, scenarist; redactor, *Secera şi ciocanul, Argeşul liber, Argeşul, Argeş*.

Colaborator, reportaje, Radio Bucureşti (1971-1980).

Volum reprezentativ, publicat postum: *Călător printre literele tipărite* (materiale publicate în ziarele *Secera şi ciocanul, Argeşul* şi revista *Argeş*), Editura Paralela 45, Piteşti, 2000.

Margareta ONOFREI

Muzica zilelor noastre

Percuţie, la Ateneu

Puzderie, pe scenă. Şi-n faţă, şi-n spate. Chestii felurite, toate mânuite cu dexteritate şi rapiditate de cvartetul WAVE şi colegi, din Vest. O echipă trăznet, de-un român condusă şi, în ani, adusă la cote de top. Se mişcă tăcuţi membrii ei, agil, şi la instrumente se schimbă util. Muzica ţâşnind din mâinile lor fie cu blândeţe, fină, cu suplete, fie ca torentu` cel înverşunat. Arătând talentu`, rigoarea, pofta, de invidiat. Forţa şi ştiinţa, dăruirea toată cu care-au cântat şi ne-au fascinat...

E Bogdan Băcanu acel priceput, dascăl cunoscut la austrieci. Iar elevu` lui, Christoph Sietzen, june, parcă l-a-ntrecut. Concerte recente, de mileniu trei, prilej pentru acesta din urmă să ne arate ce poate. Şi jur că poate imens. Trăieşte intens şi stăpâneşte miraculos careul de scule impresionant şi spectaculos. Ca un acrobat, le pune la muncă necruţător, uluitor, copleşitor. De sunete-n valuri făuritor arătându-se clar. Dintre aceia, indiscutabil, cu-nvăţătură solidă şi har...

Suita ”Carmen”, de Şcedrin, (după Bizet, evident) i-a reunit fericit pe toţi aceşti iscusiţi, benefic nepotoliţi. Însoţiţi cu randament, în acompaniament, de Orchestra Română de Tineret. Aceeaşi structură de vârf în simfonic, la noi. Mandeal, la pult, acaparat şi el de ritm, energie, avânt, măiestrie, a dus seara-n triumf. Meritat aplaudat, îndelung şi apăsat. O seară incendiară la festival estival deja tradiţional. ”Vară magică” numit, aş zice, îndreptăţit. ”Vinovatul” anual, infatigabilu` Dorin Ioniţă. Mecena bucureştean constant şi eficient. Noutăţi, curând...

Cartea zilelor noastre

Călătoru‘ cărturar, contemporan cronicar

Este, în cazu` de faţă, Titus (Constantin) Vîjeu. A multe ştiutor, prin lume umblător. Pe foaie scriitor, de carte autor. Poet, traducător, fertil cugetător şi harnic voiajor. Pământu-n lung şi lat ades a colindat. Ochiu` şi-a bucurat, imagini a stocat. Mintea şi-a încărcat şi s-a pus pe lucrat. A povestit bogat, eseuri a creat, cultură a iscat cu vârf şi îndesat. Căci strânsura din volume („Miazăzi – Miazănoapte”, „Memorie de rezervă”, Ed. CLUSIUM, 1996, 2000) o dovedeşte clar. Şi ne arată cert un condeier cu har...

A fost şi-n Nord, şi-n Sud, şi-n Vest. Pe ape şi pe sus, pe jos şi cu folos. Prin porturi şi aeroporturi. Teatre, universităţi. Catedrale, monumente. Muzee şi parcuri. Pe străzi nenumărate, de ani, vitrine, oameni specific încărcate. Când s-a întors acasă, s-a aşezat la masă şi le-a descris pe rând. Imagini mii creând, trecutu` cu prezentu` dibaci îngemănând. Doar prin puterea slovei aproape excelentă, deplin eficientă. Ce merită parcursă de vrei să ştii, să afli şi să îţi zboare gândul unde nu ai visat vreodat`...

Pe Titus îl cunosc încă din tinereţe. Ne intersectam în Radio, des. Făcea emisiuni de artă şi-l ascultam, firesc, mereu cu interes. De la el şi alţii de acolo învăţând, norocos, jurnalism, apăsat. D-aia îi cetii acum ăle două cărţi de drum şi, pe cât mă pricepui, aste vorbe aşternui, ce-n gazetă le dădui. Sugerându-i totodată publicarea laolaltă. Într-un tom împrospătat, cu noutăţi completat. Şi c-un om la corectură să o facă pe măsură. Adică, fără fisură. Fincă poartă-n ele artă şi cultură, vie-nvăţătură şi în viitor. Cin` le-o lectura, se va desfăta. Cin` le-o ignora, poate-o regreta...

Adrian SIMEANU

Tipografia ARGEŞUL imprimă în policromie ■ ziare ■ reviste ■ cărţi ■ cataloage ■ calendare ■ afişe ■ pliante ■ postere ■

Folclor

Festivalul „Brâul de la Boteni“

Ansamblul din Boteni, 1981

Pe valea Argeşelului, în sus, spre izvoare, se află localitatea Boteni. Atestată documentar în 1512-1513, iulie 23 (DRH, B, ŢR, vol. II, doc. 105), are o suprafaţă de 24,1 kmp şi o populaţie de 2495 locuitori (cf. recensământului 2011).

Boteni este un nume topic format pe baza apelativului *botă* ≈ „vas de depozitat“, origine motivată prin ocupaţia tradiţională a locuitorilor: pomicultura. O ipoteză locală derivă denumirea satului din sintagma „Bot–deleni“ semnificând, în accepţia locală, „cei aşezaţi sub dealuri“, expresie contrasă în subst. *Boteni*. Se evocă, de asemenea, un antroponim *Botea* – comandant de oaste al omniprezentului Negru Vodă. Conform menţiunii lui C. Rădulescu-Codin, inserate în „Muscelul nostru…“, satul Boteni „îşi trage numele de la vestitul Botea“.

În ***Argeşul monumental***, cercetătorul Grigore Constantinescu face o succintă prezentare a unor repere materiale şi imateriale ale botenarilor. Astfel, arhitectură populară locală este tipic musceleană. Predomină casele cu două niveluri, nivelul inferior fiind destinat, în general, păstrării produselor pomicole. Amplă ornamentaţie în stucatură, modalitate decorativă ce conferă o evidentă notă de particularizare locuinţelor ţărăneşti edificate în prima jumătate a secolului XX. În studiile monografice locale se consemnează existenţa unor locuinţe monocelulare. Casa Duţescu Ghiţă edificată la sfârşitul secolului al XIX-lea reprezintă, sub raport arhitectural, un model de construcţie de locuit tipică zonei, relevând, prin structura sa, ponderea unei ocupaţii tradiţionale, care a determinat alocarea unor spaţii speciale destinate depozitării produselor pomicole.

Biserica din Boteni este situată în punctul Masa Satului, lângă râul Argeşel. A fost ctitorită pe locul Bisericii Boteni-Pământeni „dărăpănate“, începută în 1875, de familiile Constantin şi Gheorghe Vlădescu, împreună cu obştea satului, preot fiind Petre Bădescu, tatăl filosofului Petre Ţuţea; „edificată a doua oară, în 1885, de C. Gh. Vlădescu cu fiii săi, Dumitru, Vasile şi Mihail, cu ajutorul comunei şi altor pioşi creştini“, potrivit pisaniei; reparată în anii: 1920 (când s-a adăugat un pridvor de lemn), 1958-1960 şi 1994. Pictura murală originară din interior, în ulei, este opera lui Petre şi Ion Cazan din Câmpulung Muscel, iar cea exterioară, în frescă, aparţine pictorului Toma Iliescu din Ploieşti [1939]. Anterior, au existat două biserici: una amplasată în centrul satului Boteni-Pământeni şi alta situată dincolo de Argeşel, în punctul Ticăneşti, numită şi „Biserica ungurenilor“, deoarece fusese zidită, în 1778-1780, de „ungurenii“ refugiaţi din Poiana Sibiului, din cauza persecuţiilor religioase. Ambele erau ruinate în 1885.

Mari personalităţi culturale s-au născut în Boteni: Ion CHELCEA (1902-1991) – sociolog, folclorist, istoric, muzeograf; absolvent al Facultăţii de istorie-geografie a Universităţii din Cluj [1932], cu teza de licenţă „Monografia comunei Boteni (Muscel)“; doctorat în etnografie cu Romulus Vuia. Opera: „Literatura monografică a satelor noastre şi problemele de legătură cu studiul satului românesc“ [1933], „Literatura populară română contra dominaţiei maghiare în Ardeal“ [1937], „Etnografie. Obiect, concepţie, metodă“ [1943], „Câteva observaţii asupra rudarilor din Muscel“, „Prelucrarea pietrei de Albeşti-Muscel“, „Ion Ionescu-Boteni“, „Muscelul, zonă de accentuată continuitate etnică“, „Zona Muscel, o perspectivă socio-economică“, „Monografia comunei Boteni“, „Săticul de sub Piatra Craiului“, „Ţiganii din România. Monografie etnografică“ [1944], „Rudarii. Contribuţii la o monografie etnografică“ [1944]; Ion Mihai GHINESCU (1933-2001) – poet ţăran; culegător de folclor; autorul volumului „Cânt din plaiul dorului“ [1982]; Nistor Ion GOGONCEA (1904-1983) – profesor, publicist, prozator; deţinut politic. Opera: „Gânduri pentru tine“, versuri [1929], „Modeste gânduri pentru toţi“ [1956], „Romanul vieţii mele“; Ion IONESCU-BOTENI (1881-1946), pseudonimul literar al lui Ion Croitoru - profesor, director la Liceul „Sf. Sava“ din Bucureşti; prozator, autor al volumelor: „Moara din Vârtop“, „Casa din Muscel“, „Din satul nostru“, „În zile de vacanţă“, „Drumuri“, „Florica Mantului“, „Pe Argişel“, „Scrisoare din Cogealac“; Veronica OBOGEANU (1900-1987), poetă, membră fondatoare a Uniunii Scriitorilor din România; autoarea volumelor de versuri: „Freamăt“ [1944], „Corabia de lumină“ [1946], „Poezii“ [1968], „Aici, pe ramul meu“ [1970], „Strigăt prin lume“ [1973]; Petre ŢUŢEA (1901-1991) - gânditor român de excepţie, „strălucitor în lumea culturală interbelică“, dar şi contemporană!; promotor al valorilor spirituale creştine, dotat cu talentul unei excelente oralităţi. Opere apărute: „Între Dumnezeu şi neamul meu“, „Bătrâneţea“, „Mircea Eliade“, „Triumful sofisticii în lumea modernă sau caricatura utilă a realului“, „Antropologie“ (concepută în şase părţi: I - Cartea întrebărilor; II - Sistemele; III - Stilurile; IV - Matematica; V - Fizica – ştiinţa ştiinţelor naturii; VI - Dogmele). Petre Ţuţea este autorul unei piese de teatru neterminate „Întâmplări obişnuite“ – neobişnuită, însă, pentru dramaturgia naţională, prin caracterul său „teoretic“, având ca model dialogurile lui Platon, operă pe care o definea: „piesă de teatru seminar care îşi propune ridicarea cotidianului la semnificaţia scenică, mutarea conştiinţei teoretice“.

În Boteni, activitatea culturală a luat o mare amploare începând cu perioada interbelică şi a continuat până în zilele noastre. Astfel, în anul 1943, la 25 octombrie, s-a desfăşurat la Craiova finala pe ţară a concursului formaţiilor de amatori din România. Formaţia de dansuri a Căminului Cultural din Boteni (instructor: Ion Polexe) a obţinut premiul al II-lea. În 1974, la Bucureşti, în cadrul Concursului Naţional al formaţiilor teatrale şi muzical-coregrafice de amatori, Formaţia de dansuri bărbăteşti a Căminului Cultural Boteni (instructor: Aurelian Popescu) a obţinut premiul I şi medalia de aur.

În cadrul Festivalului Naţional „Cântarea României“, etapa finală, Căminul Cultural din Boteni a obţinut la: ediţia a III-a - 1981, ediţia a VI-a - 1987, ediţia a VII-a - 1989, premiul I şi titlul de laureat cu formaţia de dansuri bărbătesti (instructor: Aurelian Popescu), iar la ediţia a V-a – 1985 – Premiul I şi titlul de laureat cu Grupul vocal folcloric bărbătesc (instructor: prof. Gavril Prunoiu).

La iniţiativa expresă a cadrelor didactice Ion Mihai Ghinescu şi Mihail Măgureanu, actualul director artistic al ansamblului folcloric „Argeşelul“, cel mai longeviv director de cămin cultural din Argeş, în colaborare cu Centrul Creaţiei Populare Argeş, s-a hotărât organizarea manifestării „Brâul de la Boteni“, unde să fie invitate toate formaţiile care au inclus în repertoriul coregrafic jocurile tradiţionale aparţinând familiei de *brâuri.*

Prima ediţie s-a desfăşurat pe scena Căminului Cultural din Boteni la 4 august 1996, fiind invitate formaţii prestigioase din judeţul Argeş: *Ciobănaşul* de la Corbi, *Argeşul* din Curtea de Argeş, *Floricica* de la Bârla, *Ciuleandra* din Topoloveni, *Hora* din Albeştii de Argeş, *Muntişor* din Arefu, *Bratia* din Vlădeşti, *Bujorel de munte* din Berevoeşti, *Dacia* din Mioveni, *Carpaţi* din Câmpulung Muşcel, *Plaiuri argeşene* din Piteşti, *Doruri muşcelene* – Mihăeşti, *Căluşarii* din Stolnici şi de la Casa de Cultură din Costeşti, *formaţiile de fluieraşi* de la Bradu şi Galeşu-Brăduleţ, *Nedeia Novacilor* din judeţul Gorj şi ansamblul folcloric *Dorul.*

Ani de-a rândul, manifestarea de la Boteni a început să devină un reper important în cadrul manifestărilor tradiţionale din Argeş şi din ţară, prinzând contur prin aportul nemărginit a doi împătimiţi reprezentanţi ai folclorului local: Mihail Măgureanu şi Dorin Vizitiu. Astfel, în anul 2005, Centrul Creaţiei Populare Argeş le acordă: premiul pentru cel mai bun animator al vieţii culturale dintr-o localitate argeşeană: înv. Mihail Măgureanu, directorul Căminului Cultural din Boteni, şi premiul pentru cel mai bun instructor al unor formaţii artistice populare: Dorin Vizitiu, coregraful Ansamblului Argeşelul-Boteni.

Anul acesta, autorităţile locale, dl primar Vasile Leau, au dorit să dea o şi mai mare amploare acestui festival ajuns la cea de-a XXII-a ediţie. În prima zi de festival (29 iulie) au continuat întâlnirea cu Fiii satului, dar şi Concursul de interpretare a cântecului popular „Vocea Argeşelului“, aflat la ediţia a II-a. Concursul a fost conceput pe două categorii de vârstă: 8-14 ani şi 15-15 ani. În urma deliberării juriului condus de prof. univ. dr. Paul Baidan de la Universitatea din Piteşti au fost declaraţi câştigători următorii participanţi: la prima categorie (8-14 ani): premiul I: *Iosif Mihaela* – Corbeni, premiul al II-lea: *Panait Alesia* – Ştefăneşti şi premiul al III-lea: *Briceag Ştefania*, Ştefan cel Mare, iar la cea de-a doua categorie (15-25 ani): premiul I: *George Mărgineanu* - Curtea de Argeş, premiul al II-lea: *Muşel Maria* - Vultureşti şi premiul al III-lea: *Lebu Mihaela* - Boteni. Ziua s-a încheiat cu recitaluri susţinute de Grupul vocal-folcloric „Miorița“ din Jugur-Poienarii de Muscel, Grupul vocal-folcloric feminin din Vultureşti şi Ansamblul local „Argeşelul“.

Ziua a doua (30 iulie) a fost dedicată ansamblurilor din Argeş şi din judeţele limitrofe, dar şi artiştilor consacraţi. Astfel, au urcat pe scena amplasată pe stadionul comunal ansamblurile: „Rapsozii Călmăţuiului“ – Stoicăneşti şi „Mărţişorul“ din Olt, şi cele argeşene: „Chindia“ – Călineşti, „Floricica“ – Bârla, „Tămăşelul“ – Cicăneşti, „Junii Sălătrucului“ – Sălătruc, „Floare de colţ“ – Corbeni, precum şi artiştii: Gavriil Prunoiu şi Grupul vocal-folcloric „Doruri Muscelene“ – Mihăeşti, Cristina Turcu Preda, Diana Călinescu, Sanda Argint, Roberta Crintea, Emilia Dorobanţu şi Daniel Chiţulescu, acompaniaţi de taraful fraţilor Dicu.

Ansamblul din Boteni, 2017

O manifestare reuşită care s-a încheiat în acorduri muzicale spre miezul nopţii.

Dr. Sorin MAZILESCU,
Şcoala Populară de Arte şi Meserii din Piteşti

Morala, alcoolul şi drogurile

(urmare din pagina 5)

care ne informează atunci când am făcut ceva greşit. Acelaşi mecanism lansează fenomenul denumit remuşcare. Şi, de fapt, remuşcarea ne face să ne urâm *propria conştiinţă. Acesta este motivul pentru care oamenii încearcă să scape de povara conştiinţei. Şi cel mai popular şi la îndemână mijloc de a scăpa de conştiinţă este... alcoolul, drogurile…”.*

Oamenii care se comportă şi acţionează moral oferă încredere şi lumină celor din jurul lor. S-a dovedit că atunci când comportamentul este moral, sufletul se eliberează, ajunge la linişte, şi războiul din afară şi cel dinăuntrul nostru se domolesc.

Ce trebuie făcut pentru ca oamenii să poată duce o viaţă virtuoasă? Profesorul englez de filozofie morală Richard M. Hare (1919-2002), în cartea sa, vorbind despre Platon – carte editată la Humanitas – are un capitol intitulat „Educaţia şi viaţa virtuoasă”, în care spune că pe măsură ce viaţa intelectuală a Greciei înflorea, apărea o categorie de oameni speciali, intelectuali ai acelor zile care se numeau „sofişti”. Deştepţi fiind, ei puteau împărtăşi tinerilor deşteptăciunea. Socrate era considerat unul dintre „sofişti”, el deosebindu-se de ceilalţi prin faptul că nu pretindea a fi capabil a-i face pe oameni mai deştepţi, ci doar să-i ajute să-şi formuleze noţiuni concrete pe care ei înşişi ar fi putut să le scoată la iveală, şi prin aceea că el nu pretindea bani pentru aceasta. Sofiştii ofereau o educaţie diferită de cea tradiţională, adaptată noilor vremi şi care urmărea binele şi tindea spre desăvârşire. Educaţia tradiţională producea oameni ambiţioşi şi integri, pe când cea nouă urma ambiţia şi mai puţin integritatea, necesar fiind mai întâi formarea caracterului, acesta putând crea discernământul şi conducând la urmărirea binelui, a scopurilor înalte. Platon, Aristotel considerau că oamenii trebuie educaţi de mici ceea ce să le placă şi ceea ce trebuie să le displacă, călăuzindu-i spre alegerea binelui.

În vremurile noastre educaţia este neglijată. Cultura – nu mai vorbim! Mulţi oameni intră în slujba răului, urăsc binele şi îngăduie răul. Aşa se produce diviziunea societăţii, lucrurile încep să fie confuze, se urzesc minciuni, degradări, trădări, imoralitatea îşi măreşte graniţele imperiului.

Soluţia ieşirii din situaţia înceţoşată este, în primul rând, una spirituală şi nu economică, aşa cum se crede îndeobşte. Cea spirituală o determină pe cea economică prin măsurile înţelepte şi morale care se pot lua în economia unei ţări. *„Omul moral îşi iubeşte sufletul, cel obişnuit îşi iubeşte averea”*, spunea filozoful chinez Confucius, cel care nădăjduia, pe atunci, reformarea lumii. Se vede că, în crosul istoriei, există momente critice, în care riscăm să ne împiedicăm şi să cădem. Ne vom ridica, desigur, dar se va pierde din timpul dăruit vieţii noastre.

Manuscrisele se primesc la redacţia ziarului „Argeşul“,
b-dul Republicii nr. 88, Piteşti. Tel. 0248/217704 şi 0248/210060
e-mail: argesul@gmail.com *www.ziarulargesul.ro*

Săgetătorul
Director coordonator - Mihai GOLESCU